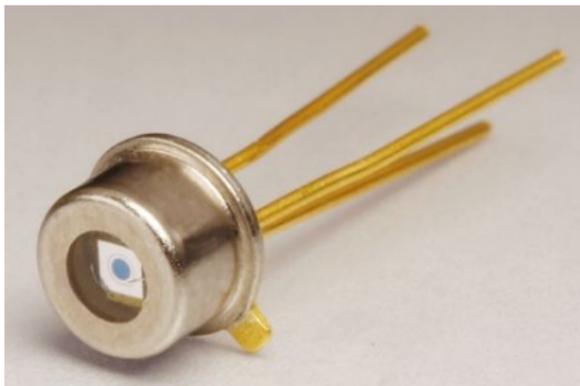

Detekce světla – Vnitřní fotoelektrický jev

Antonín Černocho Jan Soubusta Ondřej Haderka

Společná Laboratoř Optiky UP a FZÚ AV ČR

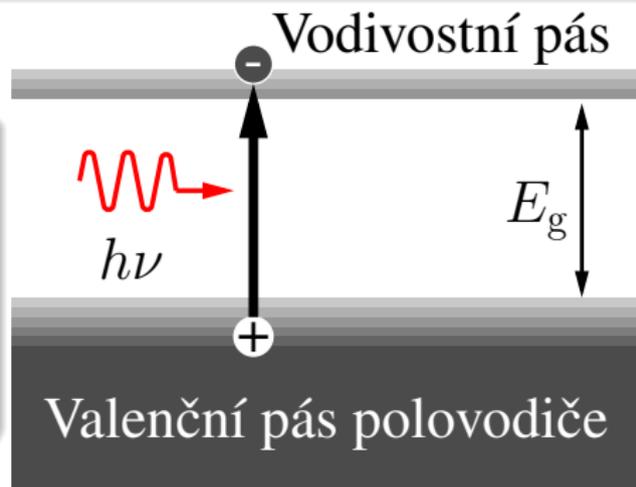
Obsah

- 1 Úvod
- 2 Fotorezistory
- 3 Fotodiody

Vnitřní fotoefekt

- detekce v polovodičovém materiálu v oblasti bez volných nosičů náboje (velký odpor)
- dopad fotonu ($h\nu > E_g$) excituje elektron ($-e$) do vodivostního pásu, na jeho místě zůstává díra ($+e$)

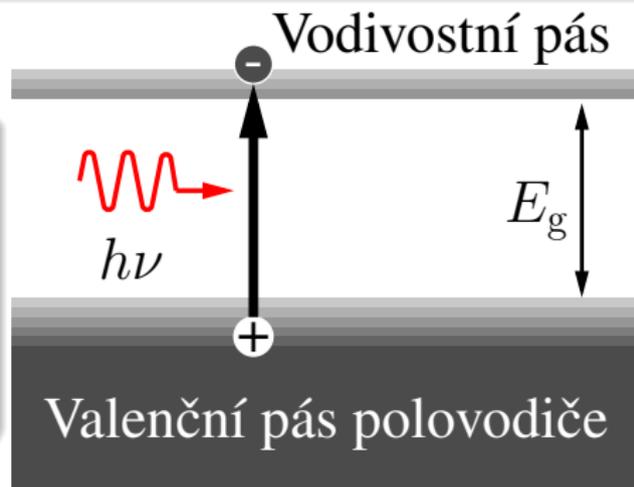
- bez elektrického pole $\rightarrow$ náhodný pohyb, zpětná rekombinace
- s elektrickým polem $\rightarrow$ elektrický proud $\rightarrow$ pokles napětí v obvodu

Vnitřní fotoefekt

- detekce v polovodičovém materiálu v oblasti bez volných nosičů náboje (velký odpor)
- dopad fotonu ($h\nu > E_g$) excituje elektron ($-e$) do vodivostního pásu, na jeho místě zůstává díra ($+e$)

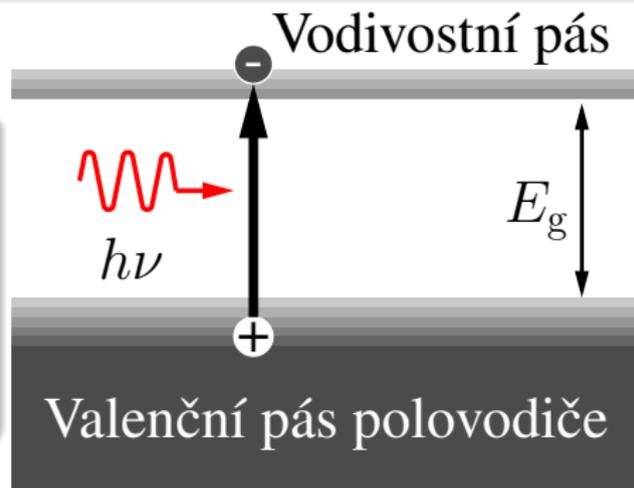
- bez elektrického pole $\rightarrow$ náhodný pohyb, zpětná rekombinace
- s elektrickým polem $\rightarrow$ elektrický proud $\rightarrow$ pokles napětí v obvodu

Vnitřní fotoefekt

- detekce v polovodičovém materiálu v oblasti bez volných nosičů náboje (velký odpor)
- dopad fotonu ($h\nu > E_g$) excituje elektron ($-e$) do vodivostního pásu, na jeho místě zůstává díra ($+e$)

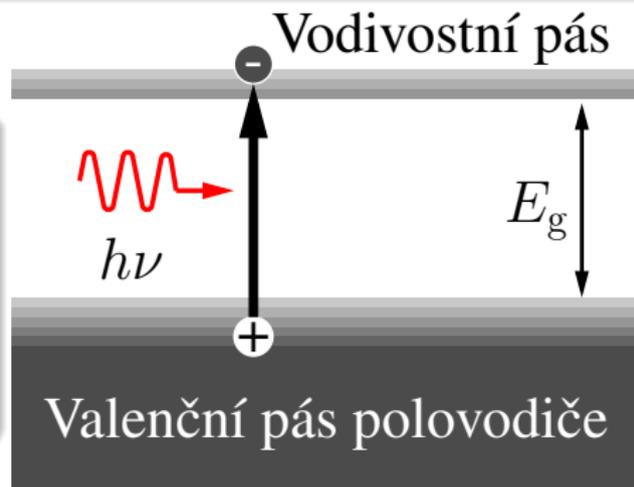
- bez elektrického pole $\rightarrow$ náhodný pohyb, zpětná rekombinace
- s elektrickým polem $\rightarrow$ elektrický proud $\rightarrow$ pokles napětí v obvodu

Vnitřní fotoefekt

- detekce v polovodičovém materiálu v oblasti bez volných nosičů náboje (velký odpor)
- dopad fotonu ($h\nu > E_g$) excituje elektron ($-e$) do vodivostního pásu, na jeho místě zůstává díra ($+e$)

- bez elektrického pole $\rightarrow$ náhodný pohyb, zpětná rekombinace
- s elektrickým polem $\rightarrow$ elektrický proud $\rightarrow$ pokles napětí v obvodu

Obsah

- 1 Úvod
- 2 Fotorezistory
  - Vlastní fotorezistory
  - Nevlastní fotorezistory
  - Homo a heterostruktury
- 3 Fotodiody

Fotorezistory

Photoconductors

- za tmy počet volných nosičů úměrný teplotě → nenulová vodivost
- dopadající fotonový tok Φ_p → zvýšení vodivosti materiálu σ

Fotorezistory

Photoconductors

- za tmy počet volných nosičů úměrný teplotě → nenulová vodivost
- dopadající fotonový tok Φ_p → zvýšení vodivosti materiálu σ

Materiál polovodičového detektoru

Vlastní intristické, čistý polovodič bez příměsí, jen mezipásové přechody

Nevlastní extrinsické, dopovaný polovodič, přechody z donorové nebo akceptorové hladiny

Heterostruktury vrstvy různě dopovaných polovodičů, kvantové bariéry a jámy

Fotorezistory

Photoconductors

- za tmy počet volných nosičů úměrný teplotě → nenulová vodivost
- dopadající fotonový tok Φ_p → zvýšení vodivosti materiálu σ

Materiál polovodičového detektoru

Vlastní intristické, čistý polovodič bez příměsí, jen mezipásové přechody

Nevlastní extrinsické, dopovaný polovodič, přechody z donorové nebo akceptorové hladiny

Heterostruktury vrstvy různě dopovaných polovodičů, kvantové bariéry a jámy

Fotorezistory

Photoconductors

- za tmy počet volných nosičů úměrný teplotě → nenulová vodivost
- dopadající fotonový tok Φ_p → zvýšení vodivosti materiálu σ

Materiál polovodičového detektoru

Vlastní intristické, čistý polovodič bez příměsí, jen mezipásové přechody

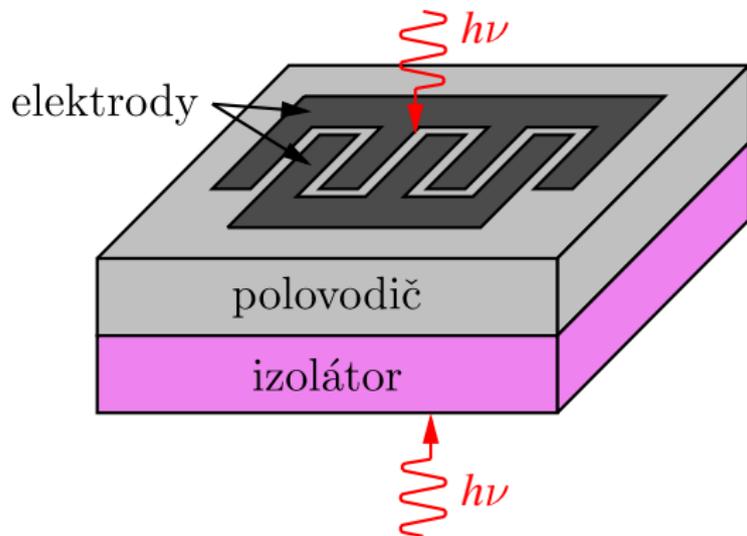
Nevlastní extrinsické, dopovaný polovodič, přechody z donorové nebo akceptorové hladiny

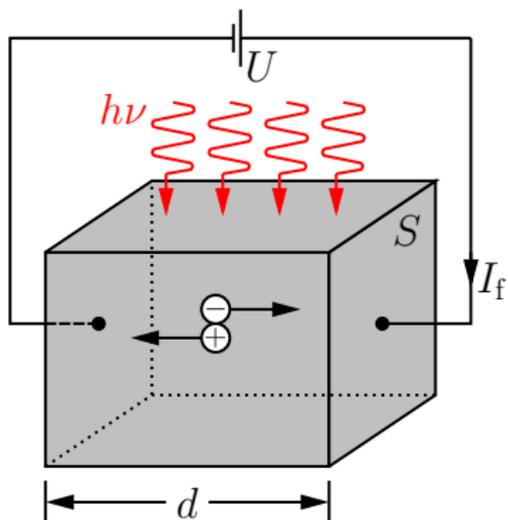
Heterostruktury vrstvy různě dopovaných polovodičů, kvantové bariéry a jámy

Vlastní fotorezistory

Intrinsic photoconductors

- absorpce fotonů jen díky mezipásmovým přechodům, $h\nu > E_g$
- tvar a vzdálenost elektrod – minimalizace doby průchodu
- průhledný substrát osvětlený zezadu, beze ztrát na kontaktech

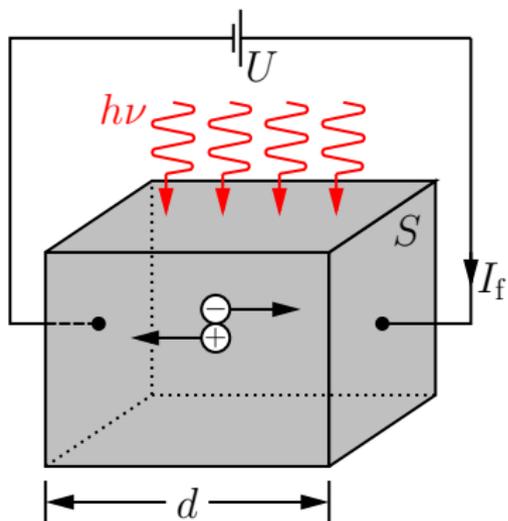

ustálený stav pro nosiče náboje:
rychlost generace = rychlost mizení

$$\frac{\eta\Phi_p}{Sd} = \frac{\Delta n}{\tau}$$

Δn koncentrace a τ doba života

ustálený stav pro nosiče náboje:
rychlost generace = rychlost mizení

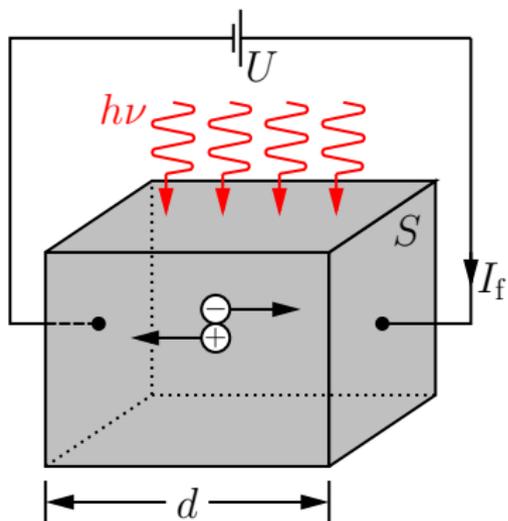
$$\frac{\eta\Phi_p}{Sd} = \frac{\Delta n}{\tau}$$

Δn koncentrace a τ doba života

Změna vodivosti $\Delta\sigma$

$$\Delta\sigma = e\Delta n(\mu_e + \mu_h) = \frac{\eta e\tau(\mu_e + \mu_h)}{Sd}\Phi_p$$

$\mu_{e,h}$ - pohyblivosti elektronu a díry

ustálený stav pro nosiče náboje:
rychlost generace = rychlost mizení

$$\frac{\eta\Phi_p}{Sd} = \frac{\Delta n}{\tau}$$

Δn koncentrace a τ doba života

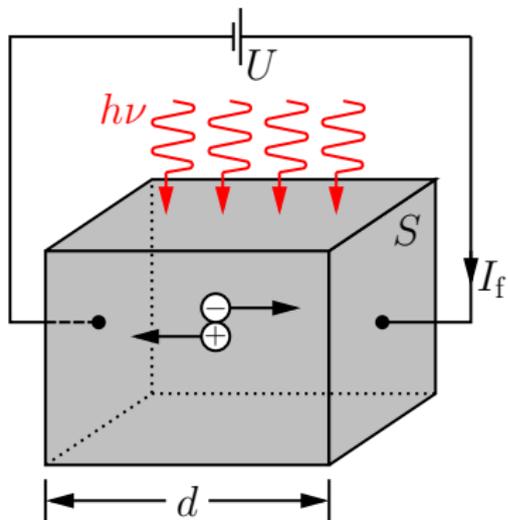
Změna vodivosti $\Delta\sigma$

$$\Delta\sigma = e\Delta n(\mu_e + \mu_h) = \frac{\eta e\tau(\mu_e + \mu_h)}{Sd}\Phi_p$$

$\mu_{e,h}$ - pohyblivosti elektronu a díry

Ohmův zákon

$$j_f = \Delta\sigma E, \quad I_f = j_f S \quad \rightarrow \quad I_f = \eta e\tau(\mu_e + \mu_h) \frac{\Phi_p E}{d}$$

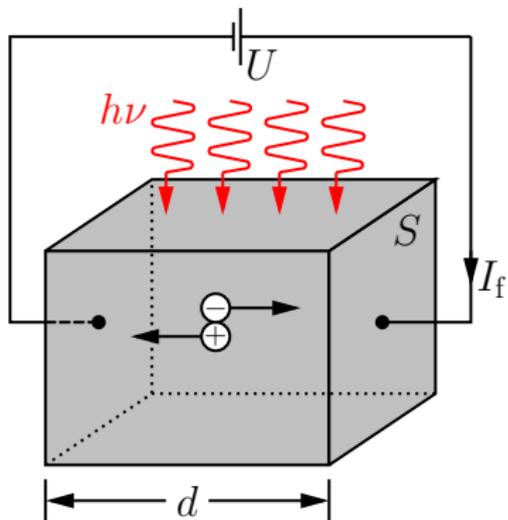

střední rychlost nosičů

$$v_{e,h} = \mu_{e,h} E$$

střední doba průchodu nosičů

$$\tau_{e,h} = d/v_{e,h}, \quad v_h \ll v_e$$

střední rychlost nosičů

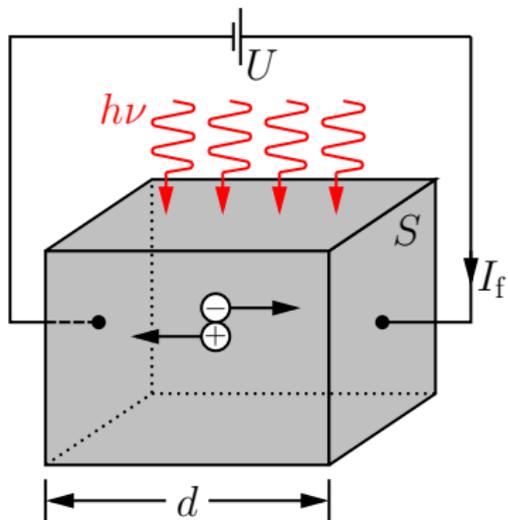
$$v_{e,h} = \mu_{e,h} E$$

střední doba průchodu nosičů

$$\tau_{e,h} = d/v_{e,h}, \quad v_h \ll v_e$$

proud v obvodu

$$I = \eta e \tau (v_e + v_h) \frac{\Phi_p}{d} \approx \eta e \Phi_p \frac{\tau}{\tau_e}$$

střední rychlost nosičů

$$v_{e,h} = \mu_{e,h} E$$

střední doba průchodu nosičů

$$\tau_{e,h} = d/v_{e,h}, \quad v_h \ll v_e$$

proud v obvodu

$$I = \eta e \tau (v_e + v_h) \frac{\Phi_p}{d} \approx \eta e \Phi_p \frac{\tau}{\tau_e}$$

Zisk

Gain

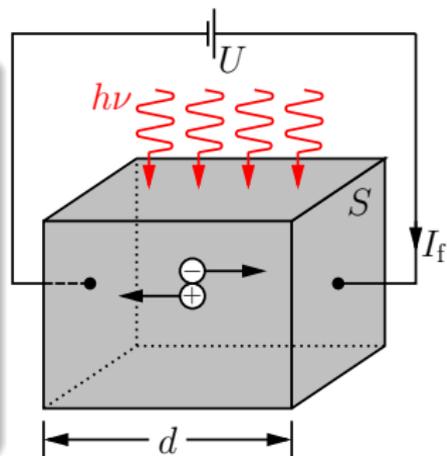
$$G = \tau/\tau_e \quad \rightarrow \quad I \approx \eta e \Phi_p G$$

$\tau < \tau_e$ – $G < 1$, rychlá rekombinace nosičů

$\tau > \tau_e$ – $G > 1$, rychlý průchod, malá vzdálenost kontaktů

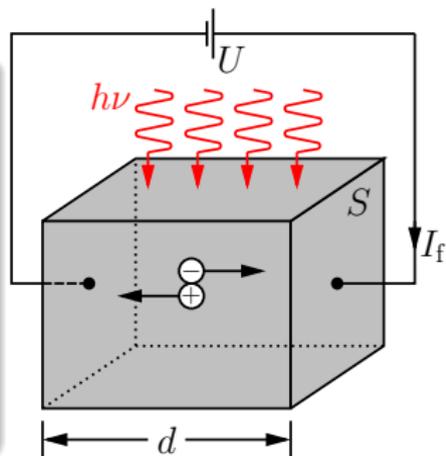
Zákon zachování kontinuity proudu

- $v_h \ll v_e \rightarrow$ elektron dorazí na kontakt dřív než díra
- nový elektron z opačného kontaktu
- průchod celým polovodičem
- opakuje se to dokud rekombinace nebo díra na kontakt

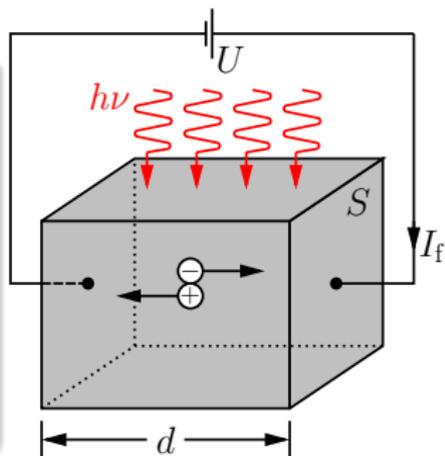
Zákon zachování kontinuity proudu

- $v_h \ll v_e \rightarrow$ elektron dorazí na kontakt dříve než díra
- nový elektron z opačného kontaktu
- průchod celým polovodičem
- opakuje se to dokud rekombinace nebo díra na kontakt

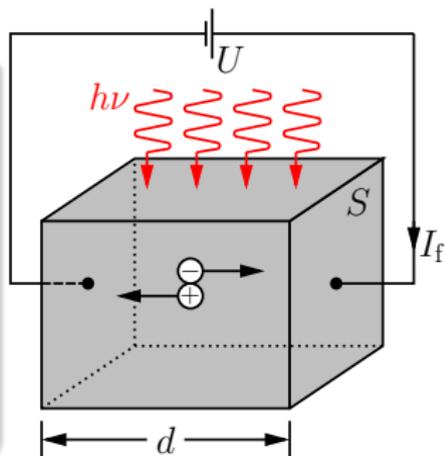
Zákon zachování kontinuity proudu

- $v_h \ll v_e \rightarrow$ elektron dorazí na kontakt dříve než díra
- nový elektron z opačného kontaktu
- průchod celým polovodičem
- opakuje se to dokud rekombinace nebo díra na kontakt

Zákon zachování kontinuity proudu

- $v_h \ll v_e \rightarrow$ elektron dorazí na kontakt dřív než díra
- nový elektron z opačného kontaktu
- průchod celým polovodičem
- opakuje se to dokud rekombinace nebo díra na kontakt

Example (Zisk fotorezistoru)

- $d = 1 \text{ mm}$, $v_e = 10^7 \text{ cm/s} \rightarrow \tau_e \approx 10^{-8} \text{ s}$
- τ podle materiálu od 10^{-13} s po několik sekund
- G od 10^{-5} teoreticky do 10^9
- prakticky ale jen do 10^6 (hustotou proudu, nárazová ionizace a průrazem dielektrika)

Vlastnosti materiálů vlastních polovodičů

Materiál	ϵ_r	τ [s]	μ_e [cm ² /(Vs)]	μ_h [cm ² /(Vs)]	E_g [eV]
Si	11.8	10^{-4}	1 350	480	1.11
Ge	16	10^{-2}	3 900	1 900	0.67
PbS	161	2×10^{-5}	575	200	0.37
InSb	17.7	10^{-7}	105	1 700	0.18
GaAs	13.2	$\geq 10^{-6}$	8 500	400	1.43
InP	12.4	$\sim 10^{-6}$	4 000	100	1.35

Vlastnosti materiálů vlastních polovodičů

Materiál	ϵ_r	τ [s]	μ_e [cm ² /(Vs)]	μ_h [cm ² /(Vs)]	E_g [eV]
Si	11.8	10^{-4}	1 350	480	1.11
Ge	16	10^{-2}	3 900	1 900	0.67
PbS	161	2×10^{-5}	575	200	0.37
InSb	17.7	10^{-7}	105	1 700	0.18
GaAs	13.2	$\geq 10^{-6}$	8 500	400	1.43
InP	12.4	$\sim 10^{-6}$	4 000	100	1.35

Spektrální citlivost

- závisí na η materiálu, dlouhovlnný limit dán E_g
- slitina $\text{Hg}_x\text{Cd}_{1-x}\text{Te}$ má $E_g \in [1.55, 0]$ eV $\rightarrow \lambda_g \in [800, \infty]$ nm (HgTe je kov)
- posun λ_g podle teploty o 5 až 10 %, nad 1 μm chlazení

Citlivost $\mathcal{R}$

- úměrná G a η , tvar a velikost kontaktů, předpětí až po průrazné (potom fluktuace vodivosti, nárůst šumu, destrukce)
- materiály s velkou τ (nepřímý přechod, vysoká čistota bez rekombinačních center)

Citlivost $\mathcal{R}$

- úměrná G a η , tvar a velikost kontaktů, předpětí až po průrazné (potom fluktuace vodivosti, nárůst šumu, destrukce)
- materiály s velkou τ (nepřímý přechod, vysoká čistota bez rekombinačních center)

Doba odezvy

závisí na $\tau_{e,h}$ a RC konstantě

$$R = \frac{d^2}{\eta e \Phi \tau (\mu_e + \mu_h)}, \quad C = \frac{\epsilon_0 \epsilon_r S}{d}, \quad \epsilon_0 = 8.854 \times 10^{-12} \text{ F/m}$$

$$\tau \sim G \text{ ale } \tau \sim 1/B \quad \rightarrow \quad GB \approx 10^9$$

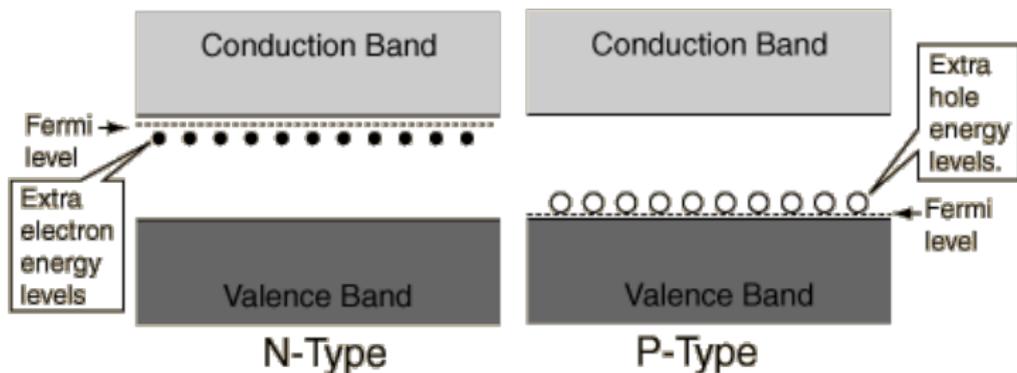
B – šířka pásma (rychlost odezvy, mezní frekvence $\frac{1}{2\pi\tau}$)

Nevlastní fotorezistory

Extrinsic photoconductors

- excitace elektronu z donorové hladiny do vodivostního pásu za vzniku vázané díry
- excitace díry z akceptorové hladiny do valenčního pásu za vzniku vázaného elektronu

větší pravděpodobnost termální excitace – chlazení až na 4 K

Absorpční koeficient $\alpha(\lambda) = \sigma_i(\lambda)N_{a,d}$

- $\sigma_i(\lambda)$ – fotoionizační průřez, $N_{a,d}$ – koncentrace dopantu
- koncentrace N_1 limitována rozpustností (10^{14} – 10^{21} cm⁻³) a nežádoucím nárůstem vodivosti (10^{15} – 10^{16} cm⁻³)
- absorpční koeficient menší cca o tři řády oproti vlastním polovodičům → zvětšení objemu

Dopant	Typ	Ge		Si	
		λ_m [μm]	σ_i [10^{-15} cm ²]	λ_m [μm]	σ_i [10^{-15} cm ²]
Al	p			18.5	0.8
B	p	119	10	28	1.4
Be	p	52		8.3	0.005
Ga	p	115	10	17.2	0.5
In	p	111		7.9	0.033
As	n	98	11	23	2.2
Cu	p	31	1	5.2	0.005
P	n	103	15	27	1.7
Sb	n	129	16	29	6.2

Homostruktury a heterostruktury

- vrstvení různě dotovaných polovodičů → potenciálové jámy (GaAs) a bariéry (AlGaAs)
- QWIP *Quantum-well* a QDIP *quantum-dot infrared photodetector*
- stlačený materiál (*stressed*) – narušení krystalové mřížky, snížení excitační energie

Homostruktury a heterostruktury

- vrstvení různě dotovaných polovodičů → potenciálové jámy (GaAs) a bariéry (AlGaAs)
- QWIP *Quantum-well* a QDIP *quantum-dot infrared photodetector*
- stlačený materiál (*stressed*) – narušení krystalové mřížky, snížení excitační energie

Komerční fotorezistory Tesly Blatná a.s.

Typ	$U_{\max}$ [V]	$P_{\max}$ [mW]	$\lambda_{\mathcal{R}\max}$ [nm]	R_{10lx} [k Ω]	$R_{\min}$ [M Ω]
M0856 20	250	125	560	13...27	2
P0860 200	320	125	600	130...260	50
K0772 10	150	125	720	6.5...13.5	10

Obsah

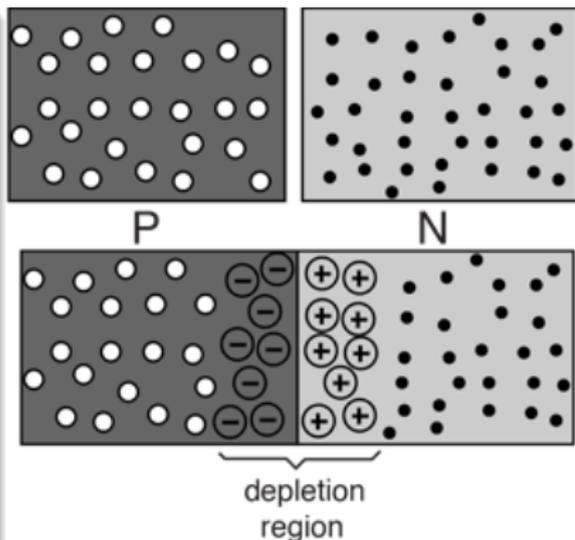
- 1 Úvod
- 2 Fotorezistory
- 3 Fotodiody**
  - p-n fotodiody
  - p-i-n fotodiody
  - Lavinové fotodiody
  - APD v Geigerově módu

Fotodiody

Photodiodes

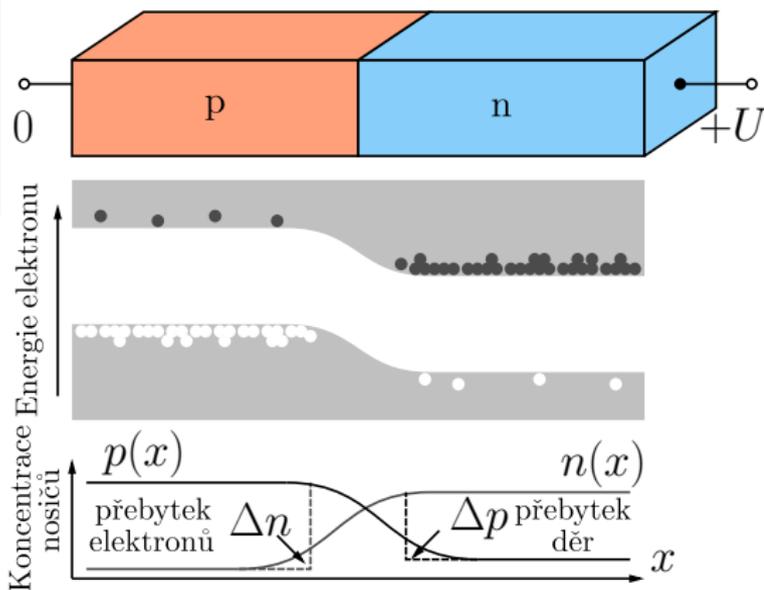
Princip

- velká vodivost p a n typu
- vnitřní elektrické pole U_0
- ochuzená oblast bez volných nosičů
- jen mezipásmové přechody majoritního čistého polovodiče
- pohyb excitovaných nosičů díky vnitřnímu elektrickému poli
- nevykazují zisk

p-n fotodiody

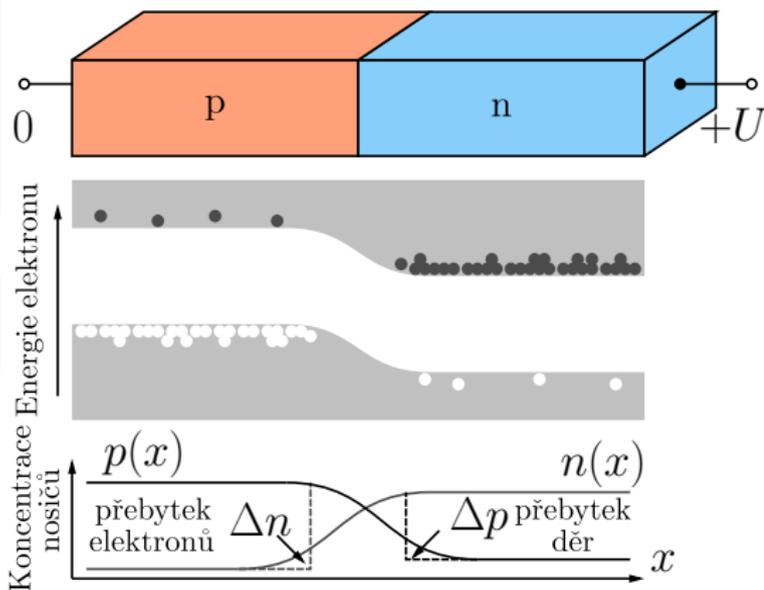
- závěrné napětí → sečtení potenciálů
- zvětšení ochuzené oblasti a odporu
- zmenšení kapacity

p-n fotodiody

- závěrné napětí → sečtení potenciálů
- zvětšení ochuzené oblasti a odporu
- zmenšení kapacity

$$\mathcal{R} = \frac{I_f}{\Phi_r} = \frac{e\eta}{h\nu}$$

p-n fotodiody

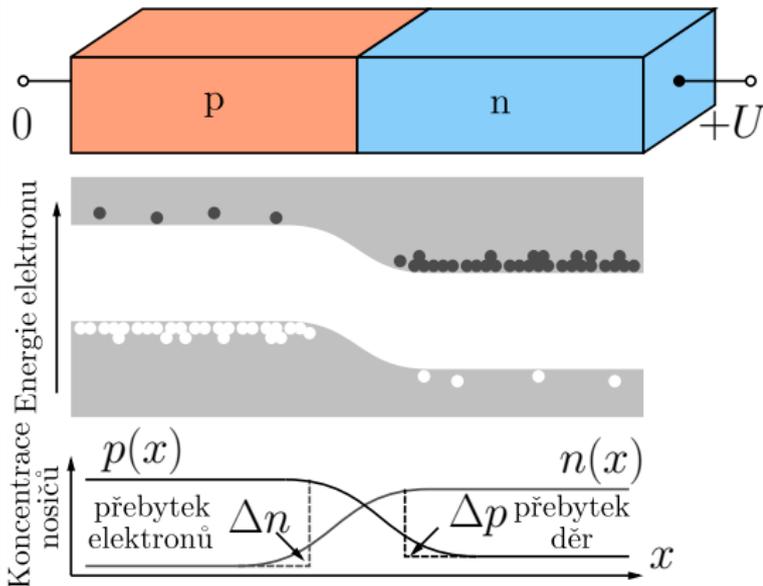
- závěrné napětí → sečtení potenciálů
- zvětšení ochuzené oblasti a odporu
- zmenšení kapacity

$$\mathcal{R} = \frac{I_f}{\Phi_r} = \frac{e\eta}{h\nu}$$

$$I = I_s \left[e^{(eU/k_B T)} - 1 \right] - I_f$$

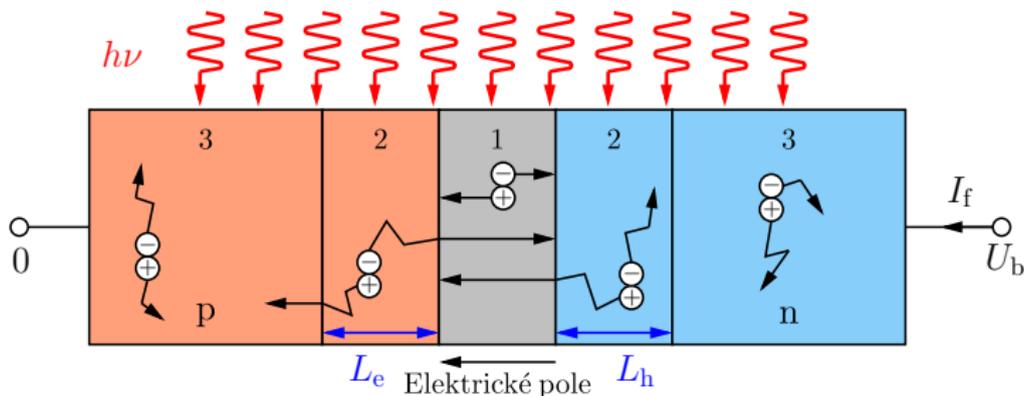
I_s – satureovaný proud

$I_f = \eta e \Phi_p$ – foton proud

Oblasti absorpce podle transportu nosičů

- 1 ochuzená oblast, transport vlivem vnitřního elektrického pole
- 2 v bezprostřední blízkosti ochuzené oblasti může nosič náboje náhodně dodriftovat do oblasti s elektrickým polem, koeficient difuze $D_{e,h}$ [cm²/s], difuzní délka $L_{e,h} = \sqrt{D_{e,h}\tau_{e,h}}$ [cm]
- 3 ve vzdálenosti větší jak $L_{e,h}$ nepřispějí nosiče k proudu ve vnějším obvodu

Doba odezvy

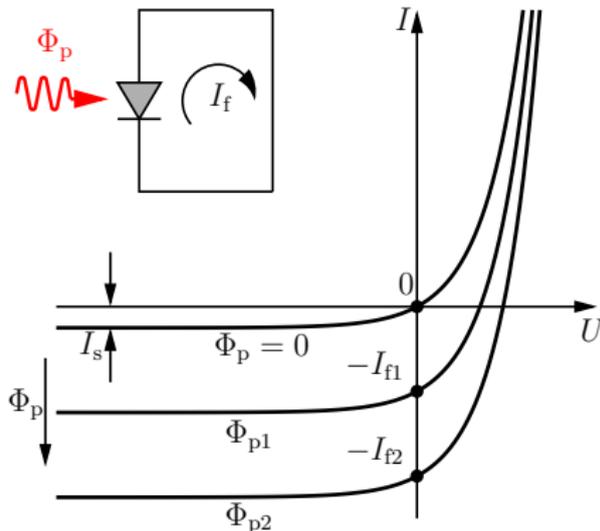
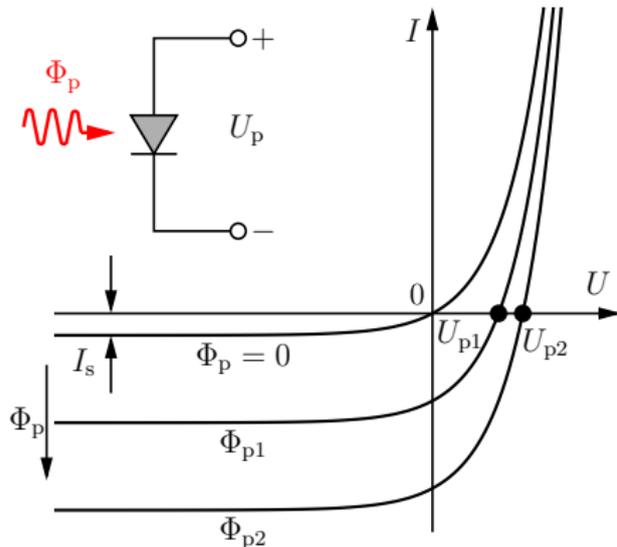
- závisí na $\tau_{e,h}$ a RC konstantě stejně jako u fotorezistoru
- navíc doba pohybu nosičů vzniklých mimo ochuzenou oblast

Materiály fotodiody s mezní vlnovou délkou

diamantové vrstvy	230 nm	GaN	370 nm
$Al_xGa_{1-x}N$	200-370 nm	GaP	520 nm
$Al_xGa_{1-x}AsSb$	0.75-1.7 μm	Si	1.1 μm
GaInAs	1.65 μm	Ge	1.8 μm
InAs	3.4 μm	InSb	6.8 μm
$Hg_{1-x}Cd_xTe$	1-15 μm		

Elektrické zapojení I

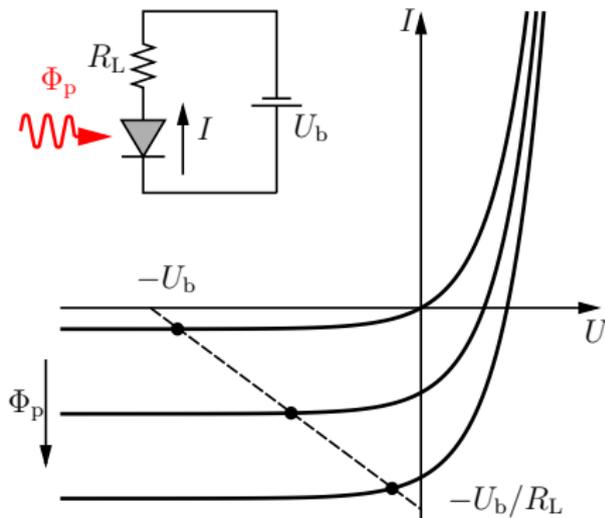
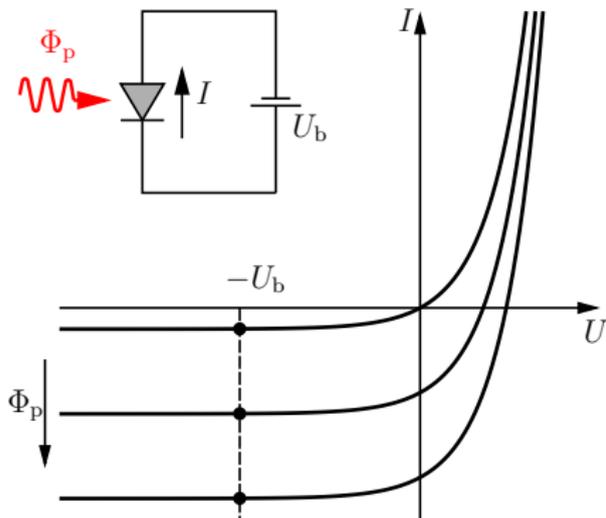
- 1 **na prázdkno** – zvýšení elektrického pole (napětí na kontaktech), citlivost ve V/W
- 2 **na krátko** – přímé spojení, měří se fotoproud i_p

Elektrické zapojení II

3 se závěrným napětím

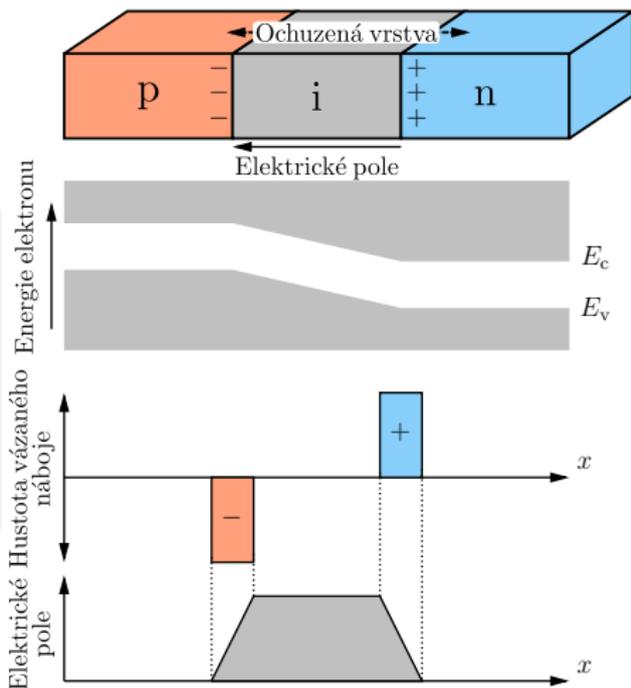
4 se závěrným napětím s odporem v sérii

p-i-n fotodiody

širší ochuzená vrstva

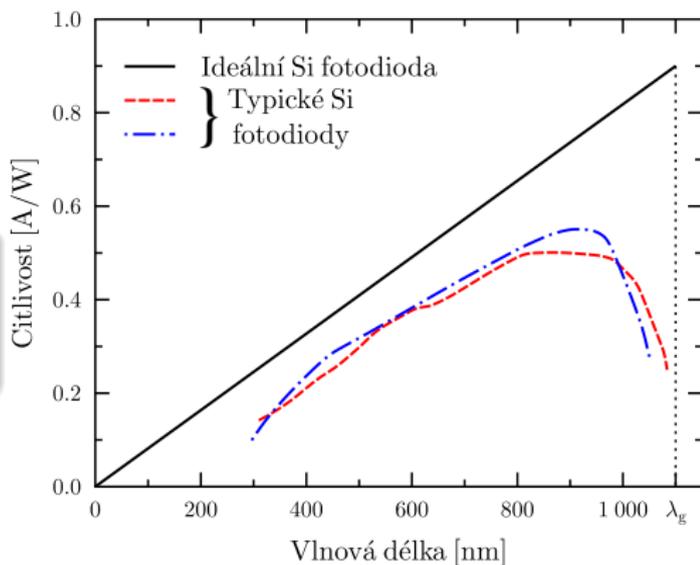
- větší světlocitlivá oblast
- snížení C ale prodloužení $\tau_{e,h}$
- menší poměr mezi difuzní a driftovou vzdáleností $\rightarrow$ rychlejší odezva

Vlastnosti p-i-n

Citlivost

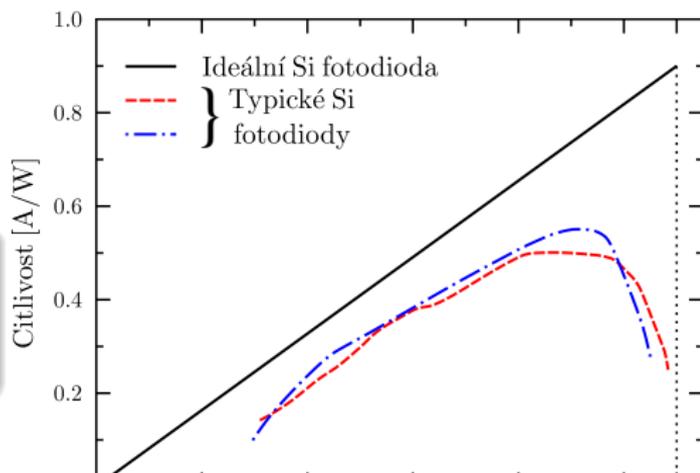
nepřímý zakázaný pás $\rightarrow$
maximum $\mathcal{R}$ pro $\lambda < \lambda_g$

Vlastnosti p-i-n

Citlivost

nepřímý zakázaný pás $\rightarrow$
maximum $\mathcal{R}$ pro $\lambda < \lambda_g$

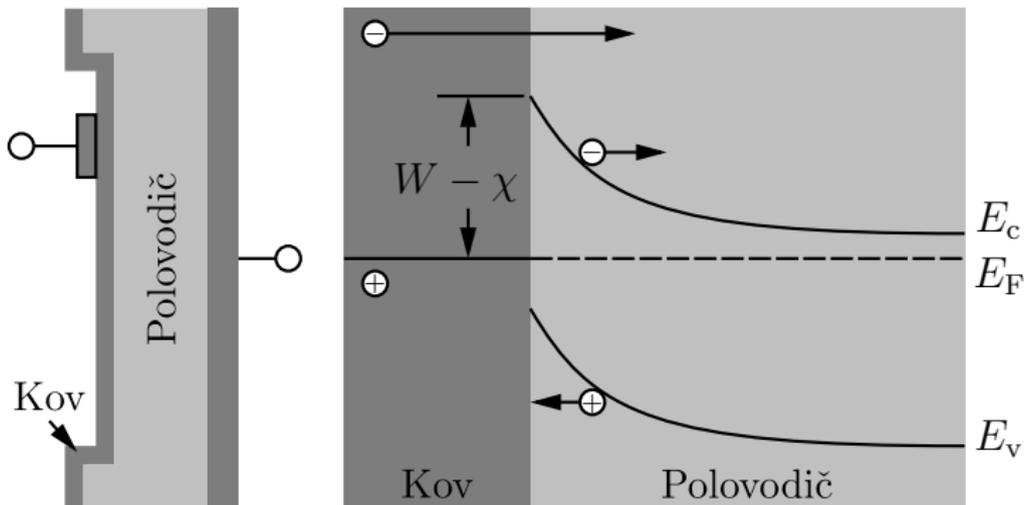

Heterostruktury

- vrstva s větší šířkou zakázaného pásu – průhledné okénko
- AlGaAs/GaAs – 700-780 nm
- $\text{In}_x\text{Ga}_{1-x}\text{As}/\text{InP}$ – 1.3-1.6 μm , $\eta \sim 75\%$, $\mathcal{R} \sim 0.9 \text{ A/W}$
- $\text{Hg}_x\text{Cd}_{1-x}\text{Te}/\text{CdTe}$ – 3-17 μm , noční vidění, komunikace

Fotodiody s Schottkyho bariérou

- heteropřechod kovu a polovodiče, majoritní nosiče
- tenká ochuzená oblast poblíž povrchu – detekce krátkých λ
- rychlá odezva (ps), malá RC konstanta (malý odpor kovu)

Technické parametry komerčních fotodiod

$\lambda_{\mathcal{R}\max}$ pro maximum citlivosti

R_L odporový bočník

C kapacita přechodu

U_b předpětí

B šířka pásma, $B = \frac{1}{2\pi R_L C}$

U_{out} výstupní napětí $U_{\text{out}} = \Phi_r \mathcal{R}(\lambda) R_L$

I_d temný proud

NEP (*noise equivalent power*)

$$\text{NEP} = \frac{\Delta I_{\text{noise}}}{\mathcal{R}G} [\text{W}/\sqrt{\text{Hz}}]$$

I_{noise} šumový proud

(termální+temný+signální+ziskový)

G zisk transimpedančního zesilovače

Technické parametry komerčních fotodiód

$\lambda_{\mathcal{R}_{\max}}$ pro maximum citlivosti

R_L odporový bočník

C kapacita přechodu

U_b předpětí

B šířka pásma, $B = \frac{1}{2\pi R_L C}$

U_{out} výstupní napětí $U_{\text{out}} = \Phi_r \mathcal{R}(\lambda) R_L$

I_d temný proud

NEP (*noise equivalent power*)

$$\text{NEP} = \frac{\Delta I_{\text{noise}}}{\mathcal{R}G} \text{ [W}/\sqrt{\text{Hz}}]$$

I_{noise} šumový proud

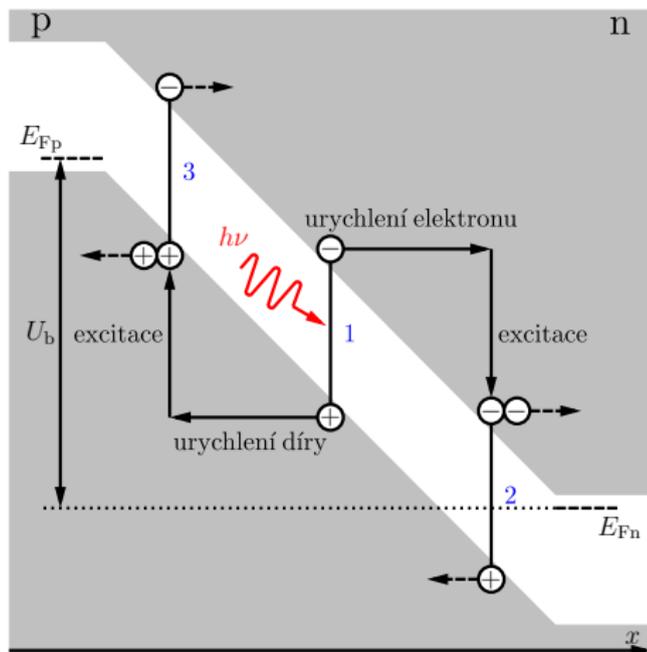
(termální+temný+signální+ziskový)

G zisk transimpedančního zesilovače

- aktivní oblast
- rozsah detekovaných vlnových délek
- mez linearity
- práh zničení
- délka náběžné a úběžné hrany impulzu ($t_r \approx 0.35/B$)

Lavinové fotodiody APD – *Avalanche photodiodes*

- nadprůrazné napětí na p-n přechodu
- urychlení nosičů náboje
- nárazová ionizace
- lavinové násobení nosičů náboje

Koeficient ionizace a ionizační poměr

$\alpha_{e,h}$ koeficient ionizace elektronů a děr [cm^{-1}]

- roste s elektrickým polem
- klesá s teplotou

Koeficient ionizace a ionizační poměr

$\alpha_{e,h}$ koeficient ionizace elektronů a děr [cm^{-1}]

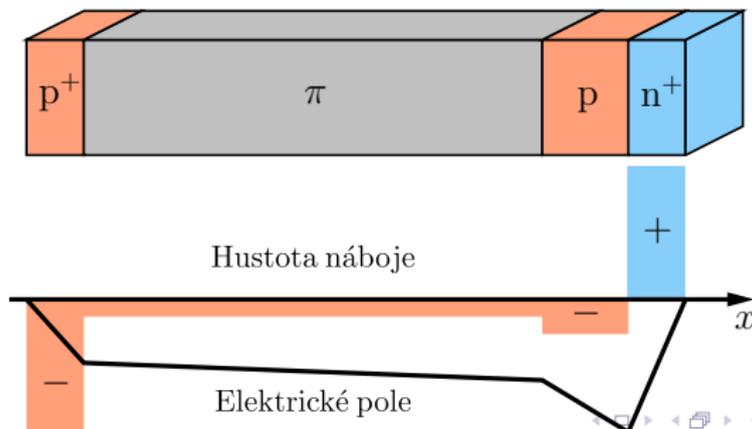
- roste s elektrickým polem
- klesá s teplotou

$\mathcal{K}$ ionizační poměr $\mathcal{K} = \frac{\alpha_h}{\alpha_e}$

- $\alpha_h \ll \alpha_e$, $\mathcal{K} \ll 1$, excitují jen elektrony, lavina směrem k n
- $\alpha_h \gg \alpha_e$, $\mathcal{K} \gg 1$, excitují jen díry, lavina směrem k p
- $\alpha_h \approx \alpha_e$, $\mathcal{K} \approx 1$, excitují oba nosiče
  - větší zisk
  - delší odezva (menší šířka pásma B)
  - více šumový, nestabilní, možnost lokálního průrazu a poškození detektoru

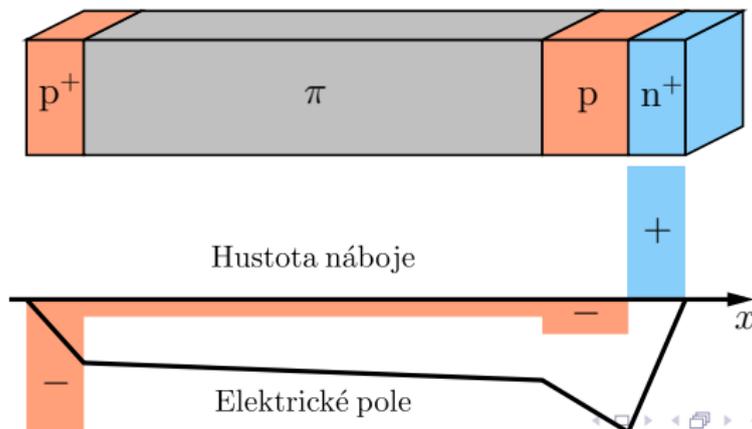
SAM APD *Separate Absorption-Multiplication APD*

- u APD velikosti světlocitlivé plochy $\times$ multiplikační oblasti
- z materiálů s malým $\mathcal{K}$
- ve velké slabě dotované oblasti (π) elektrické pole malé na nárazovou ionizaci – detekce
- úzká multiplikační oblast s velkým elektrickým polem – lavinové zesílení

SAM APD *Separate Absorption-Multiplication APD*

- u APD velikosti světlocitlivé plochy $\times$ multiplikační oblasti
- z materiálů s malým $\mathcal{K}$
- ve velké slabě dotované oblasti (π) elektrické pole malé na nárazovou ionizaci – detekce
- úzká multiplikační oblast s velkým elektrickým polem – lavinové zesílení

Zisk APD

- $\mathcal{K} = 0 \rightarrow j_e(x) = j_e(0)e^{\alpha_e x}$

$$G = e^{\alpha_e d}$$

$$j_e(x) + j_h(x) = \text{konst.}$$

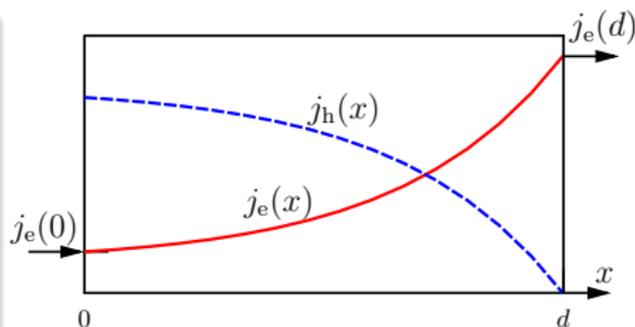
- multiplikace elektronů i děr

$$G = \frac{1 - \mathcal{K}}{e^{-(1-\mathcal{K})\alpha_e d} - \mathcal{K}}$$

- $\mathcal{K} = 1 \rightarrow G = \frac{1}{1 - \alpha_e d}$

pro $\alpha_e d = 1$ je $G = \infty$

→ nestabilní situace, možnost zničení detektoru

Zisk APD

- $\mathcal{K} = 0 \rightarrow j_e(x) = j_e(0)e^{\alpha_e x}$

$$G = e^{\alpha_e d}$$

$$j_e(x) + j_h(x) = \text{konst.}$$

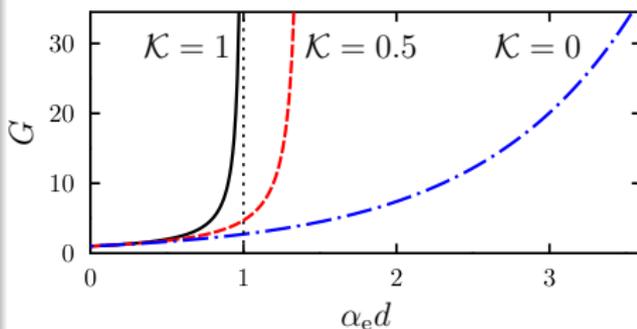
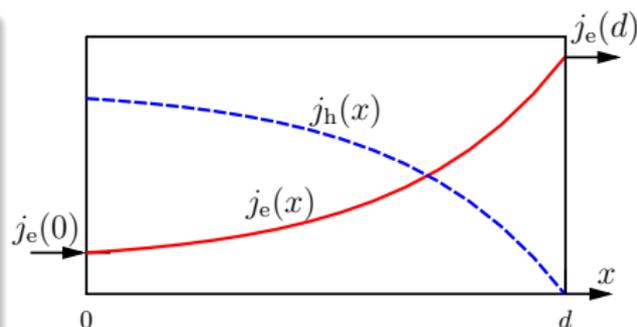
- multiplikace elektronů i děr

$$G = \frac{1 - \mathcal{K}}{e^{-(1-\mathcal{K})\alpha_e d} - \mathcal{K}}$$

- $\mathcal{K} = 1 \rightarrow G = \frac{1}{1 - \alpha_e d}$

pro $\alpha_e d = 1$ je $G = \infty$

→ nestabilní situace, možnost zničení detektoru

Zisk APD

- $\mathcal{K} = 0 \rightarrow j_e(x) = j_e(0)e^{\alpha_e x}$

$$G = e^{\alpha_e d}$$

$$j_e(x) + j_h(x) = \text{konst.}$$

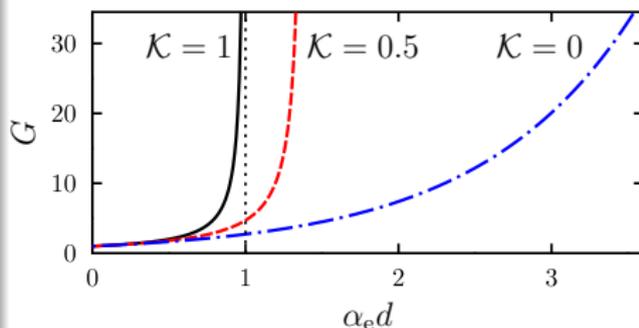
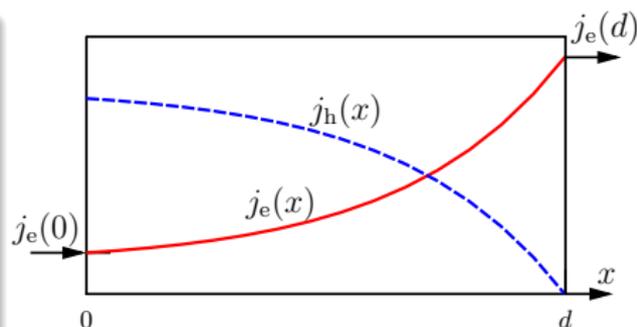
- multiplikace elektronů i děr

$$G = \frac{1 - \mathcal{K}}{e^{-(1-\mathcal{K})\alpha_e d} - \mathcal{K}}$$

- $\mathcal{K} = 1 \rightarrow G = \frac{1}{1 - \alpha_e d}$

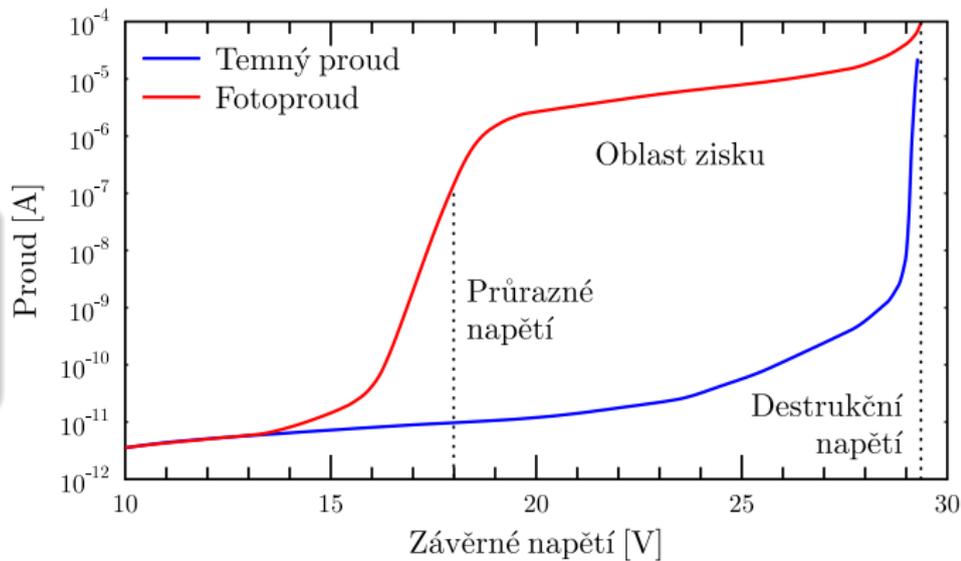
pro $\alpha_e d = 1$ je $G = \infty$

→ nestabilní situace, možnost zničení detektoru

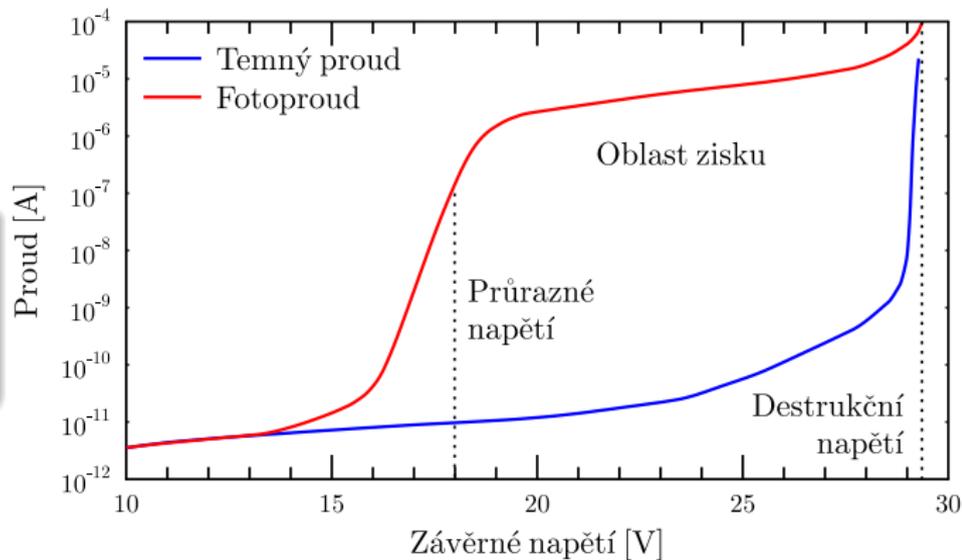
Citlivost APD

$$\mathcal{R} = \frac{\eta Ge}{h\nu}$$

Citlivost APD

$$\mathcal{R} = \frac{\eta Ge}{h\nu}$$

Materiály

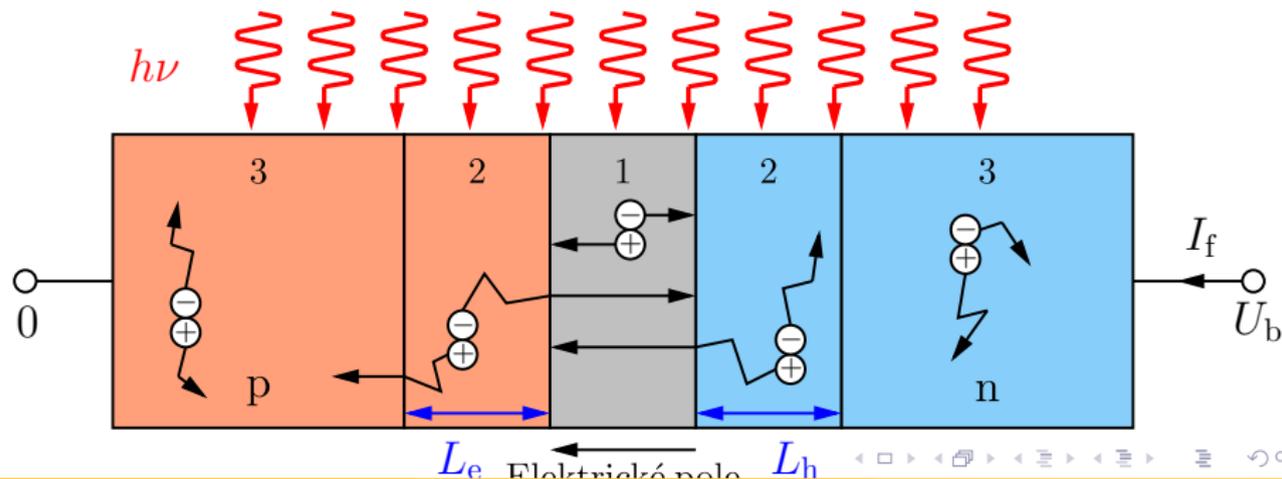
podobně jako u p-i-n fotodiod

Si 700-900 nm, $\mathcal{K}$ mezi 0.1 a 0.2 ale i 0.006

InGaAs 1.3-1.6 μm , větší $\mathcal{K}$ i citlivost, střední šum,
pracovní napětí 10^5 V/cm

Doba odezvy APD

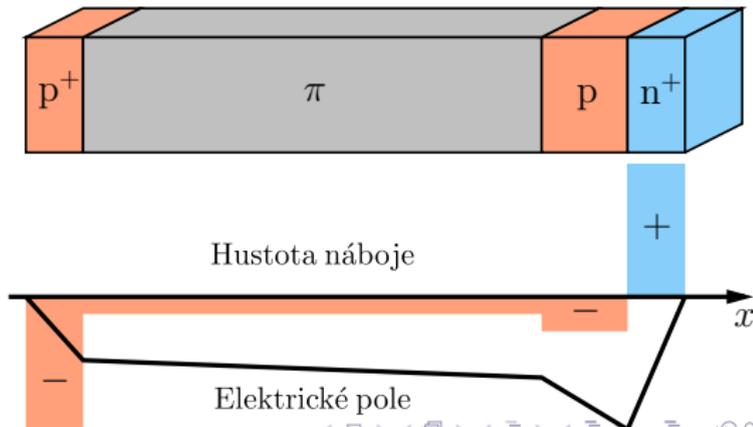
- 1 doba průchodu ochuzenou vrstvou šířky d_0
- 2 doba driftu poblíž ochuzené vrstvy
- 3 RC konstanta
- 4 charakteristická doba lavinového násobení τ_m

Doba odezvy APD

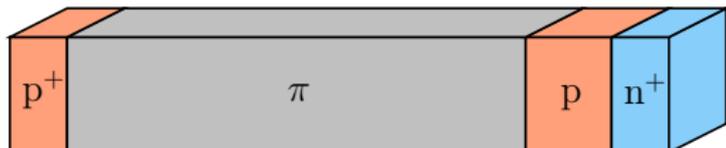
- 1 doba průchodu ochuzenou vrstvou šířky d_o
- 2 doba driftu poblíž ochuzené vrstvy
- 3 RC konstanta
- 4 **charakteristická doba lavinového násobení τ_m**

$$\tau_{e,h} = \frac{d_o}{v_e} + \frac{d_o}{v_h} + \tau_m$$

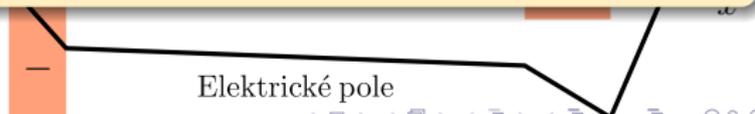

Doba odezvy APD

- 1 doba průchodu ochuzenou vrstvou šířky d_0
- 2 doba driftu poblíž ochuzené vrstvy
- 3 RC konstanta
- 4 **charakteristická doba lavinového násobení τ_m**

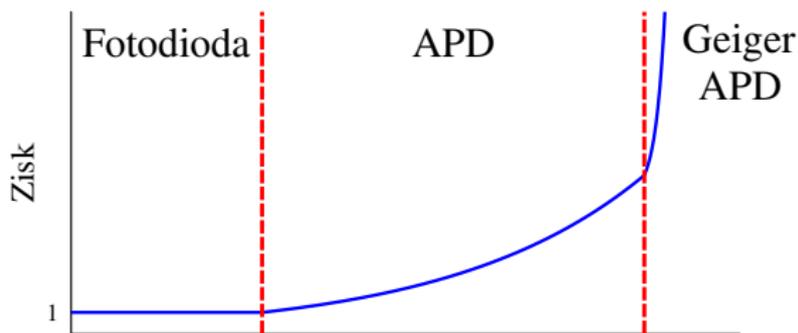

- $\mathcal{K} = 0 \rightarrow \tau_m \leq \frac{d_m}{v_e} + \frac{d_m}{v_h}, \quad d_m \text{ šířka multiplikační oblasti}$
- $0 < \mathcal{K} < 1 \text{ a } G \gg 1 \rightarrow \tau_m \approx \frac{G\mathcal{K}d_m}{v_e} + \frac{d_m}{v_h}$

APD v Geigerově módu – jednofotonové APD

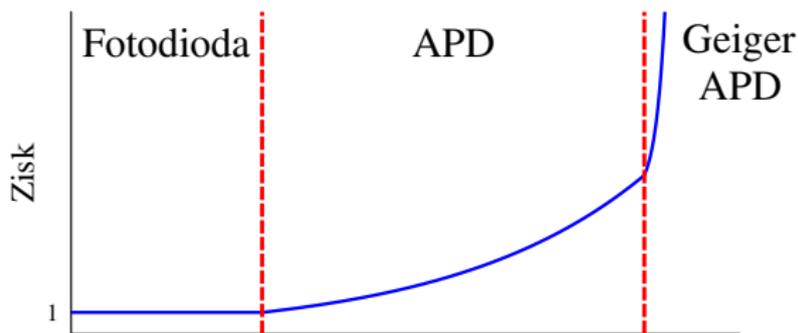
- vysoké závěrné napětí, dopad fotonu → velká lavina, která by zničila detektor, nutné aktivní či pasivní zhášení
- dokáží zaznamenat dopad jednotlivých fotonů
- pro zobrazování, navádění satelitů, kvantová informatika
- binární – dopadl foton × nedopadl foton
- samovolná (temná) detekce termální excitací nebo *afterpulse*

Závěrné napětí

APD v Geigerově módu – jednofotonové APD

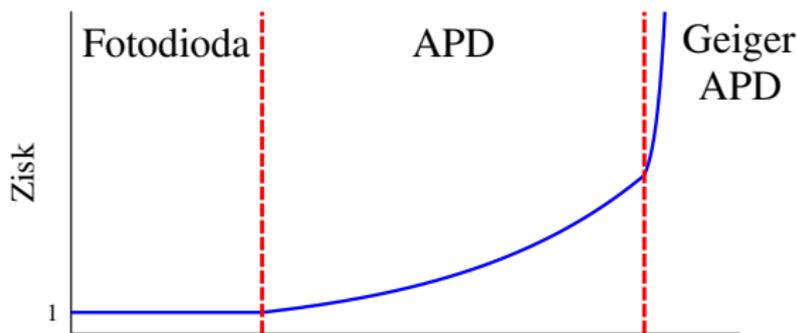
- vysoké závěrné napětí, dopad fotonu → velká lavina, která by zničila detektor, nutné aktivní či pasivní zhášení
- dokáží zaznamenat dopad jednotlivých fotonů
- pro zobrazování, navádění satelitů, kvantová informatika
- binární – dopadl foton × nedopadl foton
- samovolná (temná) detekce termální excitací nebo *afterpulse*

Závěrné napětí

APD v Geigerově módu – jednofotonové APD

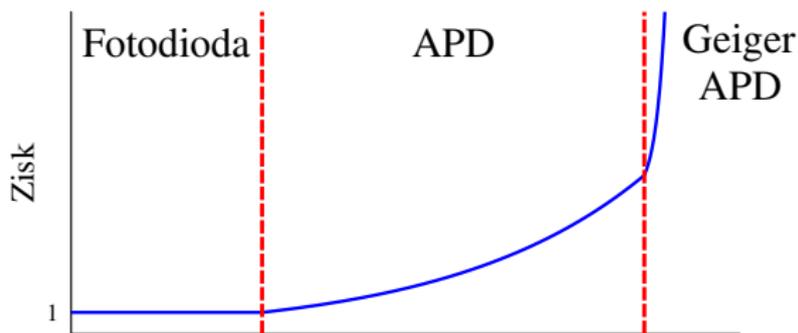
- vysoké závěrné napětí, dopad fotonu → velká lavina, která by zničila detektor, nutné aktivní či pasivní zhášení
- dokáží zaznamenat dopad jednotlivých fotonů
- pro zobrazování, navádění satelitů, kvantová informatika
- binární – dopadl foton × nedopadl foton
- samovolná (temná) detekce termální excitací nebo *afterpulse*

Závěrné napětí

APD v Geigerově módu – jednofotonové APD

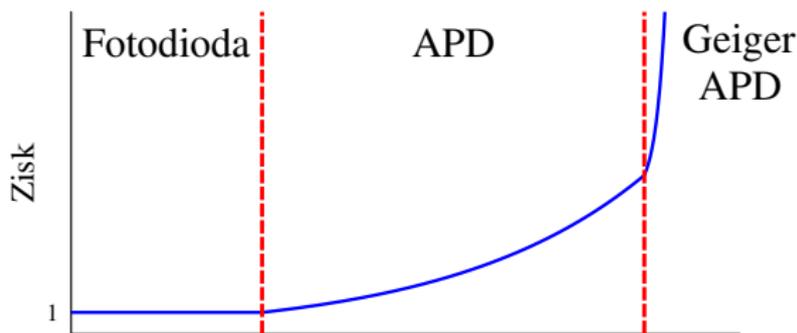
- vysoké závěrné napětí, dopad fotonu $\rightarrow$ velká lavina, která by zničila detektor, nutné aktivní či pasivní zhášení
- dokáží zaznamenat dopad jednotlivých fotonů
- pro zobrazování, navádění satelitů, kvantová informatika
- binární – dopadl foton $\times$ nedopadl foton
- samovolná (temná) detekce termální excitací nebo *afterpulse*

Závěrné napětí

APD v Geigerově módu – jednofotonové APD

- vysoké závěrné napětí, dopad fotonu $\rightarrow$ velká lavina, která by zničila detektor, nutné aktivní či pasivní zhášení
- dokáží zaznamenat dopad jednotlivých fotonů
- pro zobrazování, navádění satelitů, kvantová informatika
- binární – dopadl foton $\times$ nedopadl foton
- samovolná (temná) detekce termální excitací nebo *afterpulse*

Závěrné napětí

Materiály jednofotonových APD

Si 0.4-1 μm , $\eta_{\text{max}} \approx 75\%$, temné detekce $< 50 \text{ s}^{-1}$,
rychlé (50 ns aktivní zhášení)

InGaAs/InP 1.3-1.6 μm , $\eta_{\text{max}} \approx 20\%$, temné detekce $5\,000 \text{ s}^{-1}$,
pomalejší

- Ge a Si-Ge pro telekomunikační oblast 1.3-1.6 μm
- pro IČ do 4 μm detektor s absorpční oblastí z InAsSb, multiplikační oblast z AlGaAsSb na substrátu z GaSb
- GaN a SiC pro UV, SiC odolný velkým teplotám a nehostinnému prostředí
- lepší kvantová účinnost na úkor opakovací frekvence